

LAKIALOITE 81/2002 vp

Laki työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään koululaisten vanhemmille oikeutta pitää osittaista hoitovapaata sen kalenterivuoden loppuun, kun lapsi aloittaa kol-

mannen kouluvuotensa. Nykyisessä laissa oikeus on vain sen vuoden loppuun, jona lapsi aloittaa ensimmäisen kouluvuotensa.

PERUSTELUT

Pienet koululaiset joutuvat viettämään iltapäiväänsä liian paljon yksin. Asiasta on puhuttu paljon julkisuudessa, ja lasten kasvatukseen ja terveyteen erikoistuneet ammattilaiset ovat kertoneet niistä riskeistä, joita tästä lasten kasvun ja kehityksen kannalta aiheutuu. Asialle ei kuitenkaan ole tehty juuri mitään, vaikka kaikki näyttävät ongelman tiedostavankin ja kaikilla näyttäisi olevan tahtoa puuttua asiaan.

Lasten ilman aikuisen seuraa viettämä aika on seurausta työkeskeisestä kulttuuristamme, joka pitää vanhemmat kiireisinä työelämässä, eikä aikaa ja energiaa jää riittävästi lapsille silloin, kun nämä sitä eniten tarvitsisivat. Professori Lea Pulkkisen tutkimustulosten mukaan ilman aikuisen turvaa vietettyjen iltapäivien vaikutukset näkyvät myöhemmin lapsen fyysisen ja psyykkisen terveyden heikkenemisenä ja siitä seuraa vina oireiluina. Professori Pulkkisen mukaan jo yli kymmenen tunnin yksinolo viikossa on kriittinen raja alle 14-vuotiaiden lasten ja nuorten henkiselle pahoinvoinnille.

Lapsilla on meillä subjektiivinen oikeus päivähoitoon, mutta koulun alettua ei usein riittävää hoitoa enää olekaan tarjolla. Vanhemmille on luotava työlainsäädäntöönkin lapset huomioivia ratkaisuja, joiden avulla vanhemmat saavat enemmän aikaa lapsilleen silloin, kun nämä sitä eniten tarvitsevat. Nykyisen työsopimuslain mukainen oikeus osittaiseen hoitovapaaseen vain syyslukukauden ajaksi ei ole riittävä. Seitsemän vuoden ikäinen lapsi tarvitsee vielä koulun jälkeen vanhempansa aikaa, varsinkin jos lapselle ei iltapäiviksi ole tarjolla muuta aikuisen hoitoa ja seuraa. Siksi osittaisen hoitovapaan oikeus on muutettava ainakin kahdeksi ja puoleksi ensimmäiseksi kouluvuodeksi, kunnes lapsi on keskimäärin yhdeksän vuoden ikäinen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työsopimuslain 4 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 26 päivänä tammikuuta 2001 annetun työsopimuslain (55/2001) 4 luvun 4 §:n
1 momentti seuraavasti:

4 luku

Perhevapaat

4 §

Osittainen hoitovapaa

Työntekijä, joka on ollut saman työntantajan työssä yhteensä vähintään 12 kuukautta viimeksi kuluneen 24 kuukauden aikana, voi saada lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan lapsen hoitamiseksi osittaista hoitova-

paata sen kalenterivuoden loppuun, jona lapsi aloittaa kolmannen kouluvuotensa. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää osittaista hoitovapaata samanaikaisesti. Työntekijän on tehtävä esitys osittaisesta hoitovapaasta viimeistään kaksi kuukautta ennen vapaan alkamista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta

•

Helsingissä 10 päivänä syyskuuta 2002

Leena Rauhala /kd